

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1934 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket framställning om anslag för tryckning av en bibliografi över Sveriges offentliga publikationer.

I skrivelse till bankoutskottet den 11 april 1934 har *styrelsen för riksdagsbiblioteket* hemställt, att bankoutskottet måtte hos riksdagen göra framställning därom, att riksdagen ville *dels* för tryckning av en bibliografi över Sveriges offentliga publikationer åren 1931—1933 för budgetåret 1934/1935 under anslagen till riksdagsbiblioteket bevilja såsom engångskostnad ett extra anslag av högst 1,800 kronor, *dels* från och med samma budgetår för tryckning av årsbibliografier över Sveriges offentliga publikationer för år 1934 och följande höja den i Bilaga till 1934 års statsverkspropositionen, riksdagen och dess verk m. m. å riksdagsbibliotekets stat under förslagsanslaget »omkostnader» föreslagna anslagsposten »övriga utgifter» med 800 kronor till 1,200 kronor och därmed nämnda förslagsanslag i dess helhet från 6,000 kronor till 6,800 kronor.

Till stöd för denna hemställan har biblioteksstyrelsen anfört följande:

Då erfarenheten icke minst vid riksdagsbiblioteket sedan lång tid tillbaka givit vid handen, att stora svårigheter möta, när det gäller att få verklig kännedom om vad som publiceras av statens verk och myndigheter, föreslog riksdagsbibliotekets styrelse i skrivelse till statsrådet och chefen för finansdepartementet den 11 juni 1929, att årligen en bibliografi över dessa publikationer måtte upprättas och av trycket utgivas; och uttalade styrelsen som sin mening, att redigeringen av en sådan bibliografi lämpligast borde anförtros åt riksdagsbiblioteket i dess egenskap av riksdagens och förvaltningens bibliotek. En dylik bibliografi borde enligt styrelsens åsikt omfatta samtliga genom statens verk och myndigheter utgivna skrifter, varvid till »skrifter» dock ej vore att räkna biljett-, formulär- och blankettryck m. m. dylikt. De statens verk och myndigheter som avsåges vore de i statskalendern under avdelningarna I—VII upptagna. Dessutom borde dit givetvis även kyrkomötet föras. Vidkommande de under de därpå följande båda sista avdelningarna, nämligen VIII, Akademier samt vittra och lärda samfund m. m., och IX, Allmänna anstalter och stiftelser för ekonomiska och kulturella ändamål ävensom andra dylika sammanslutningar, vilka intaga en mellanställning mellan statens organ och enskilda korporationer, ansåg styrelsen, att i den mån det befunes lämpligt, möjlighet för dem skulle stå öppen att i bibliografien få sina årsberättelser upptagna.

Detta styrelsens förslag vann Kungl. Maj:ts bifall. Sedan riksbibliotekarien den 23 augusti 1929 avgivit infordrat yttrande, utfärdade Kungl. Maj:t, i syfte att bereda riksdagsbiblioteket tillfälle till överblick över det material bibliografien kunde komma att avse, den 16 maj 1930 en kungörelse (SFS 1930 nr 170) vari förordnades, att till statsförvaltningen hörande verk eller myndighet skulle före den 1 september 1930 till riksdagsbiblioteket insända

förteckning i två exemplar över samtliga de publikationer som verket eller myndigheten utgivit från trycket under kalenderåret 1929. Med hjälp av dessa förteckningar uppgjordes inom riksdagsbiblioteket en plan för årsbibliografiens utgivande, varefter biblioteksstyrelsen i skrivelse till statsrådet och chefen för finansdepartementet den 17 februari 1931 ånyo anmälde frågan samt därvid överlämnade förslag till författning med bestämmelser — för möjliggörande av bibliografiens upprättande — om successivt tillhandahållande åt biblioteket av de från och med år 1931 utkommande offentliga publikationerna. Som svar å denna biblioteksstyrelsens framställning inkom den 5 maj 1931 från statsrådet och chefen för finansdepartementet en den 30 april 1931 dagtecknad skrivelse, vari meddelades, att Kungl. Maj:t, med gillande av det av styrelsen för riksdagsbiblioteket framlagda förslaget om upprättande genom bibliotekets försorg av en årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, att från trycket utgivas med användande av samma format, stilsort och papper, som vanligen nyttjas för de i serien »Statens offentliga utredningar» ingående publikationerna, funnit gott utfärda kungörelse angående åtgärd för upprättande av en årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer (SFS 1931 nr 72); och ville Kungl. Maj:t senare — efter framställning av styrelsen för riksdagsbiblioteket — meddela beslut dels angående storleken av den upplaga, vari årsbibliografien skulle utgivas, dels angående bibliografiens tillhandahållande åt verk och myndigheter samt åt allmänheten, dels ock angående täckande av kostnaderna för bibliografiens befordrande till trycket.

I skrivelse till statsrådet och chefen för finansdepartementet den 31 mars 1932 kunde styrelsen för riksdagsbiblioteket anmäla, att allt vore undangjort för tryckning av årsbibliografien för år 1931. Vad upplagans storlek vidkommer ansåg styrelsen, att denna borde bestämmas till 1,500 exemplar, varav 700 för utdelning till verk och myndigheter, 250 för utdelning till riksdagens ledamöter, 150 till riksdagsbiblioteket, 100 för bokhandeln och 300 för finansdepartementets depå. Tillika meddelade styrelsen, att kostnaden för tryckningen av den föreslagna upplagan av statens tryckerisakkunnige beräknats till omkring 1,000 kronor; och föreslogs, att distribueringen till verk och myndigheter ävensom till riksdagens ledamöter skulle ske genom riksdagsbiblioteket.

Svar å denna biblioteksstyrelsens skrivelse inkom till riksdagsbiblioteket den 15 februari 1933 i en den 27 januari s. å. dagtecknad skrivelse, däri statsrådet och chefen för finansdepartementet förklarade, att Kungl. Maj:t, med ändring av sitt den 30 april 1930 meddelade beslut, funnit tryckningen av manuskriptet till årsbibliografien icke böra verkställas med anlitan av till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel. I anledning härav har biblioteksstyrelsen i sin till innevarande års riksdag avgivna berättelse gjort följande uttalande: »Då den förordning, varigenom statens verk och myndigheter ålagts att till riksdagsbiblioteket insända av dem utgivet officiellt tryck, icke upphävts, utan Kungl. Maj:t blott ändrat tidigare beslut rörande anvisandet av medel för täckande av tryckningskostnaderna, har biblioteksstyrelsen, med hänsyn till den betydelse en årligen utkommande bibliografi över Sveriges offentliga publikationer skulle hava för riksdagens och förvaltningens arbete, ansett, att den bibliografiska bearbetningen av det till riksdagsbiblioteket alltjämt inkommande offentliga trycket bör fortgå som hittills. Styrelsen har för avsikt att senare inkomma med förslag rörande tryckningskostnaderna.»

I anslutning härtill får biblioteksstyrelsen, som anser det vara av synnerlig vikt att de av riksdagsbiblioteket efter meddelad föreskrift upprättade årsbibliografierna över Sveriges offentliga publikationer bliva tillgängliga i tryck, anföra följande:

För att så mycket som möjligt nedbringa tryckningskostnaderna har manu-

skriptet till årsbibliografien för år 1931 ånyo omsorgsfullt granskats, varvid betydande förkortningar kunnat göras. Enligt en beräkning som gjorts å Almqvist & Wiksells boktryckeri i Uppsala, där biblioteksstyrelsens senaste årsberättelse är tryckt, skulle tryckningen av det sålunda förkortade manuskriptet, tryckt i överensstämmelse med här bilagt provtryck, komma att omfatta $3\frac{1}{4}$ ark och kunna verkställas för en kostnad av omkring 800 kronor utom korrigeringskostnader. Emellertid föreligga nu färdiga även manuskripten till årsbibliografierna för åren 1932 och 1933. Om riksdagen i likhet med Kungl. Maj:t finner det önskvärt att en årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer utgives av trycket, synes det styrelsen lämpligt att en sammanarbetning göres av de tre nu färdiga manuskripten till en enda bibliografi, omfattande åren 1931—1933, samt att därefter särskild bibliografi utgives för varje år enligt den plan som ursprungligen var bestämd. En sådan sammanfattning skulle medföra en icke ringa besparing i fråga om tryckningskostnaderna för de tre första åren. Då rubriker, titlar och hänvisningsord m. m. i stor utsträckning återkomma för varje år, kommer en dylik sammanfattning enligt gjorda beräkningar att i tryck bliva minst 40 sidor mindre än om de tre årsbibliografierna trycktes var för sig. Tryckningskostnaderna för en sålunda sammanarbetad bibliografi skulle därför ej komma att överstiga 1,800 kronor, häri inberäknade korrigeringskostnader. Manuskriptet kan beräknas vara färdigt i så god tid att bibliografien över Sveriges offentliga publikationer åren 1931—1933 skall kunna utgivas av trycket före innevarande års utgång. Då årsbibliografien för år 1934 bör kunna vara färdigtryckt före utgången av budgetåret 1934/1935 och sedan för varje år en dylik bibliografi skulle utgivas, synes det styrelsen lämpligt att för tryckningen av bibliografien över Sveriges offentliga publikationer åren 1931—1933 bevilja såsom engångskostnad ett extra anslag samt att tryckningskostnaderna för sedermera utkommande årsbibliografier uppföras bland anslagen till riksdagsbiblioteket under förslagsanslaget »omkostnader», specialrubriken »övriga utgifter».

Utskottet delar den av styrelsen för riksdagsbiblioteket uttalade uppfattningen, att en årligen utkommande bibliografi över Sveriges offentliga publikationer skulle vara av värde för riksdagens och statsförvaltningens arbete. Utskottet får därför tillstyrka, att styrelsen för riksdagsbiblioteket bemyndigas dels att gå i författning om tryckandet av det i huvudsak redan färdigställda manuskriptet till en dylik bibliografi, omfattande åren 1931—1933, dels ock att tills vidare låta utarbeta och till trycket befordra liknande bibliografier för kommande år.

Utskottet.

Kostnaderna för tryckning och korrigering av bibliografien för åren 1931—1933 hava av styrelsen beräknats till 1,800 kronor och för år 1934 till 800 kronor. Utskottet, som icke haft något att erinra mot nämnda kostnadsberäkningar, tillstyrker, att det för ifrågavarande tryckning under budgetåret 1934/1935 erforderliga beloppet, utgörande sammanlagt ($1,800 + 800 =$) 2,600 kronor, stülles till biblioteksstyrelsens förfogande av bibliotekets omkostnadsanslag.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket förevarande framställning, må bemyndiga styrelsen att låta verkställa tryckning av en bibliografi över Sveriges of-

fentliga publikationer, omfattande år 1931 och följande år, ävensom att för bestridande av kostnaderna för tryckningen av bibliografierna för åren 1931—1934 av förslagsanslaget till riksdagsbiblioteket: omkostnader använda ett belopp av högst 2,600 kronor.

Stockholm den 22 maj 1934.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerberg, Lindgren, Hansén, Ström* i Lidköping, *Ernfors*, Berling*, Forssell* och *Bodin**;

från andra kammaren: herrar *Bäcklund, Laurén, Lovén, Ryberg*, Paulsen*, Wikström, Severin** och *Westerdahl*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.